

Doporučený postup pořizování aktualizace ZÚR po identifikaci významného negativního vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti

Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo životního prostředí tímto sdělením upřesňují postup při aktualizaci zásad územního rozvoje (dále „ZÚR“) podle § 37 odst. 7 stavebního zákona¹, respektive podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny² (dále „ZOPK“), v případě, že ke zprávě o uplatňování ZÚR nebo k návrhu na pořizování aktualizace ZÚR vydal příslušný orgán ochrany přírody stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK, ve kterém nevyločil významný vliv aktualizace ZÚR na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a následně byl významný negativní vliv konstatován ve výsledku posouzení návrhu aktualizace ZÚR podle § 45i odst. 2 ZOPK.

Protože jsou možné různé varianty uspořádání pracovních vztahů mezi pořizovatelem, projektantem aktualizace ZÚR (dále „zpracovatel“), autorizovanou osobou³ a případně dalšími subjekty podílejícími se na pořizování a zpracování aktualizace ZÚR, bude se postup pořizování v jednotlivých případech lišit podle konkrétní varianty uspořádání smluvních vztahů. Následující metodické upřesnění postupu pořizování je proto nutno aplikovat mutatis mutandis. Efektivitu postupu zvyšuje spolupráce všech subjektů zodpovědných za pořizování, zpracování a posouzení aktualizace ZÚR. Ideální je spolupráce průběžná.

- 1) Autorizovaná osoba indikuje ve zpracovávaném posouzení vlivu aktualizace ZÚR na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti významný negativní vliv navrhovaného řešení. V takovém případě autorizovaná osoba o svém zjištění bezodkladně informuje zpracovatele a pořizovatele.
- 2) Pořizovatel uloží zpracovateli ve spolupráci s autorizovanou osobou zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je významný negativní vliv vyloučit, nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit. Současně je autorizované osobě (osobám) uloženo tyto varianty posoudit z hlediska jejich vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a z hlediska vlivu na životní prostředí.
- 3) V případě, že bylo zpracování variant podle bodu 2 uloženo již ve zprávě o uplatňování ZÚR nebo v návrhu na pořizování aktualizace ZÚR na základě stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK, respektive stanoviska příslušného úřadu⁴ („orgán SEA“), budou varianty zpravidla pouze upřesňovány nebo doplňovány s ohledem na podrobnější a doplňující informace získané při zpracování návrhu aktualizace ZÚR pro společné jednání a zpracování posouzení vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Případné nové nebo upravené varianty musí být rovněž posouzeny z hlediska jejich vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a z hlediska vlivu na životní prostředí.

¹ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

² Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

³ § 45i odst. 3 až odst. 7 ZOPK

⁴ § 3 písm. f) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

- 4) Pokud bude postupem podle bodu 2 nebo 3 nalezeno řešení bez významného negativního vlivu, zpracovatel toto řešení zpracuje do návrhu aktualizace ZÚR a autorizovaná osoba upraví posouzení vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti tak, aby odpovídalo upravenému řešení aktualizace ZÚR. Dále se postupuje podle bodů č. 8. a 9.
- 5) Pokud se prokáže, že neexistuje řešení bez významného negativního vlivu, pak zpracovatel zpracuje do návrhu aktualizace ZÚR variantu s nejmenším významným negativním vlivem včetně jejího odůvodnění, tedy úvahy, která vedla k jejímu výběru. Ostatní varianty budou zpracovány v takovém rozsahu, který umožní prokázat, že byla vybrána varianta s nejmenším významným negativním vlivem a že rozumná⁵ varianta bez významného negativního vlivu neexistuje⁶. Autorizovaná osoba upraví posouzení vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti tak, aby odpovídalo upravenému řešení aktualizace ZÚR.
- 6) Pokud pořizovatel dojde k závěru, že převažuje veřejný zájem na ochraně předmětu ochrany nebo celistvosti evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti nad zájmem na rozvoji území reprezentovaném plochou nebo koridorem vymezeným pro záměr, u něhož byl identifikován významný negativní vliv, uloží zpracovateli předmětnou plochu nebo koridor vypustit a řešení upravit, případně navrhne zastupitelstvu kraje ukončit pořizování aktualizace ZÚR, pokud by tato bez předmětného záměru postrádala opodstatnění.
- 7) Pokud pořizovatel dojde k závěru, že převažuje veřejný zájem na rozvoji území reprezentovaném plochou nebo koridorem vymezeným pro záměr, u něhož byl identifikován významný negativní vliv, který nelze odstranit postupem podle bodu 2 nebo 3, uloží zpracovateli v odůvodnění návrhu aktualizace ZÚR doložit:
 - a) že neexistuje varianta řešení bez významného negativního vlivu,
 - b) že byla vybrána varianta s nejmenším významným negativním vlivem,
 - c) hodnocení významu veřejných zájmů, které jsou ve střetu, včetně naléhavých důvodů, pro které se domnívá, že veřejný zájem na rozvoji území v daném případě převažuje nad zájmem na ochraně předmětu ochrany nebo celistvosti evropsky významné lokality nebo ptačí oblastí⁷.Tato úvaha bude podkladem pro schvalující orgán (zastupitelstvo kraje), který při vydání aktualizace ZÚR o převaze veřejného zájmu na rozvoji území, resp. jeho naléhavých důvodech, rozhodne.
- 8) Zpracovatel předá upravený návrh aktualizace ZÚR včetně doplněného odůvodnění pořizovateli. Současně je pořizovateli předáno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně posouzení vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, které obsahově odpovídá upravenému návrhu aktualizace ZÚR, jak byl předán pořizovateli.
- 9) Pořizovatel pokračuje postupem podle ustanovení § 37 odst. 2 stavebního zákona a ustanovení následujících (činnosti okolo společného jednání).

⁵ Tj. v úvahu přicházející varianta

⁶ S ohledem na znění čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43 EHS ve spojení s čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/42 ES je možné dokladový materiál a úvahu o neexistenci vhodnějšího řešení ve smyslu ustanovení § 45i odst. 9 ZOPK uvést v odůvodnění aktualizace ZÚR nebo v posouzení vlivu na předmět ochrany nebo celistvosti evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Není tedy zpravidla nutné zpracovávat plnohodnotné urbanistické varianty.

⁷ § 45i odst. 9 ZOPK

- 10) Návrh aktualizace ZÚR, jemu odpovídající vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, stanoviska dotčených orgánů, návrh vypořádání připomínek a vyjádření a případné výsledky konzultací z mezistátního posuzování zašle pořizovatel Ministerstvu životního prostředí jako podklad pro vydání stanoviska k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí („stanovisko ke koncepci“)⁸. V případě návrhu aktualizace ZÚR s významným negativním vlivem jsou součástí odůvodnění skutečnosti podle bodu 7 a je k ní připojen požadavek na stanovení kompenzačních opatření.
- 11) Na základě podkladů podle bodu 10 Ministerstvo životního prostředí vydá „stanovisko ke koncepci“.
- 12) Ministerstvo životního prostředí (ve spolupráci s příslušným orgánem ochrany přírody) stanoví kompenzační opatření⁹, pokud
 - a) ve „stanovisku ke koncepci“ potvrdilo, že návrh aktualizace ZÚR bude mít významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti,
 - b) tento vliv lze kompenzovat,
 - c) byly naplněny podmínky podle bodu 7¹⁰.
- 13) Po stanovení kompenzačních opatření stanoviskem Ministerstva životního prostředí podle ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) stavebního zákona pořizovatel uloží zpracovateli jejich zpracování do návrhu aktualizace ZÚR včetně odpovídajícího doplnění odůvodnění.
- 14) Po předání upraveného návrhu aktualizace ZÚR se zpracovanými kompenzačními opatřeními postupuje pořizovatel dále podle ustanovení § 38 stavebního zákona.
- 15) Pokud Ministerstvo životního prostředí uloží kompenzační opatření situovaná mimo území daného kraje, pořizovatel schvalujícímu orgánu podá návrh na pořízení aktualizace ZÚR dotčeného sousedního kraje¹¹, jehož obsahem¹² bude návrh na stanovení kompenzačních opatření. Aktualizaci ZÚR v tomto případě nelze vydat, dokud nebude vydána aktualizace ZÚR sousedního kraje, ve které budou zpracována ve stanovisku Ministerstva životního prostředí uvedená kompenzační opatření¹³.

Vydáno 16. 2. 2021.

⁸ § 10f odst. 8 a § 10g odst. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí; § 37 odst. 6 stavebního zákona

⁹ Kompenzačními opatřeními se v souladu s § 45i odst. 9 ZOPK rozumí zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jako má schvalovaná koncepce. Tato kompenzační opatření jsou v souladu s § 37 odst. 7 stavebního zákona uvedena ve stanovisku podle § 4 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, jehož obsah je pro aktualizaci ZÚR závazný.

¹⁰ „Stanovisko ke koncepci“ (tzv. „stanovisko SEA“) přitom zůstává negativní. Tato skutečnost nebrání v pořizování, neboť „stanovisko ke koncepci“ není závazné ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, nýbrž musí být vypořádáno podle ustanovení § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, respektive podle ustanovení § 40 odst. 2 písm. d) stavebního zákona.

¹¹ § 42a odst. 2 stavebního zákona, věta druhá; § 7 odst. 2 písm. e) stavebního zákona

¹² § 42a odst. 2 písm. c) stavebního zákona

¹³ Jde o provedení věty „Tato kompenzační opatření musí být zahrnuta do koncepce před jejím schválením“, § 45i odst. 11 ZOPK, věta druhá.